

Agenda

Vergadering van de commissie voor Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit (LNV)

dinsdag 10 februari 2026 van 14:35 tot 14:50

locatie: commissiekamer 3

soort vergadering: regulier

agendastatus: **definitief**

1. Vaststellen agenda

Deze vergadering is aansluitend aan de combi-vergadering LNV-VWS

- **Bijlagen**

- Agenda

2. Voortgang van de ontwikkeling van de mestproductie

Verslag nader schriftelijk overleg (33037 / 36618, BN)

Bespreking verslag nader schriftelijk overleg

- **Ambtelijke toelichting**

Beslispunt

- Geeft het verslag nader schriftelijk overleg over de kwartaalrapportages CBS ([33037/36618, BN](#)) aanleiding een volgende ronde schriftelijk overleg te voeren of wenst u de brief van 28 januari 2026 voor kennisgeving aan te nemen?

Toelichting

- De commissie heeft op 18 maart jl. naar aanleiding van de brief van 6 maart 2025 over de voortgang van de mestproductie ([36618, J](#)) besloten de status van toezegging [T03947](#) als voldaan aan te merken.
- Vervolgens is op 1 april 2025 inbreng geleverd voor schriftelijk overleg. De antwoorden op de gestelde vragen zijn - met enige vertraging - ontvangen op 2 oktober 2025 (verslag schriftelijk overleg [33037/36618, BF](#)). Conform het besluit van uw commissie is dit verslag op 25 november jl. geagendeerd, gelijktijdig met de de bespreking van de antwoorden op de brief 10 oktober 2025 over de ontwikkeling van de mestproductie (zie hierna).
- Op 3 juli 2025 heeft de minister van LNVN de Kamer in lijn met toezegging [T03947](#) aan de hand van de **eerste** CBS-kwartaalrapportage 2025 per brief ([36618, M](#)) geïnformeerd over de voortgang van de ontwikkeling van de mestproductie.
- Op 8 juli 2025 besloot de commissie naar aanleiding van de brief van 3 juli 2025 ([36618, M](#)) op voorstel van het lid Jaspers (BBB) de tweede kwartaalrapportage van het CBS over de fosfaat- en stikstofexcretie door de Nederlandse veestapel af te wachten en dit onderwerp dan opnieuw te agenderen.
- De **tweede** kwartaalrapportage 2025 van het CBS is ontvangen op 20 augustus 2025 ([33037/36618, BB](#)).
- Op 20 november 2025 heeft de minister van LNVN, in lijn met de als voldaan

aangemerkte toezegging T03947, de **derde** CBS-kwartaalrapportage aan de Kamers aangeboden ([33037/36618, BL](#)).

- Op 9 december jl. is inbreng voor geleverd voor nader schriftelijk geleverd naar aanleiding van het verslag schriftelijk overleg over de eerste en tweede kwartaalrapportage CBS ([33037/36618, BK](#)) en de op 20 november 2025 aangeboden derde kwartaalrapportage CBS ([33037/36618, BL](#)). De reactie op inbreng geleverd door de leden **Kluit** (GL-PvdA), **Straus** (VVD), **Prins** (CDA), **Nicolaï** (PvdD) en **Visseren-Hamakers** (Fractie Visseren-Hamakers) staat vandaag ter bespreking geagendeerd (verslag nader schriftelijk overleg (33037/36618, BN)

CBS-kwartaalrapportages

- Link naar [Eerste CBS kwartaalrapportage 2025 - Monitor fosfaat- en stikstofexcretie in dierlijke mest, d.d. 3 juli 2025](#)
- Link naar [Tweede CBS kwartaalrapportage 2025 - Monitor fosfaat- en stikstofexcretie in dierlijke mest, d.d. 20 augustus 2025](#)
- Link naar [Derde CBS kwartaalrapportage 2025 - Monitor fosfaat- en stikstofexcretie in dierlijke mest, d.d. 20 november 2025](#)

● Bijlagen

- Mestbeleid (33.037), Wet wijziging Meststoffenwet in verband met de maximale mestproductie (36.618); verslag van een nader schriftelijk overleg met de minister van LVVN over kwartaalrapportages CBS inzake fosfaat- en stikstofexcretie Nederlandse veestapel (EK 33.037 / 36.618, BN)

-
- Mestbeleid (33.037), Wet wijziging Meststoffenwet in verband met de maximale mestproductie (36.618); brief van de minister van LVVN over voortgang mestproductie en LBV en LBV-plus naar aanleiding van derde kwartaalrapportage 2025 CBS (EK 33.037 / 36.618, BL)
 - Mestbeleid (33.037), Wet wijziging Meststoffenwet in verband met de maximale mestproductie (36.618); verslag van een schriftelijk overleg met de minister van LVVN over voortgang ontwikkeling mestproductie naar aanleiding van eerste en tweede kwartaalrapportage 2025 van het CBS (EK 33.037 / 36.618, BK)
 - Mestbeleid (33.037), Wet wijziging Meststoffenwet in verband met de maximale mestproductie (36.618); brief van de minister van LVVN over voortgang ontwikkeling mestproductie (toezegging T03947) (EK 33.037 / 36.618, BB)
 - Wet wijziging Meststoffenwet in verband met de maximale mestproductie (36.618); brief van de minister van LVVN over toezegging informeren voortgang ontwikkeling mestproductie (T03947) (EK, M)
 - Uitgaande brief inzake effecten LBV en LBV-plus, 15 juli 2025
 - Mestbeleid (33.037); brief van de minister van LVVN over twee jaarlijkse rapportages mestbeleid in relatie tot derogatie (EK, AZ)
 - Landbouwpraktijk en waterkwaliteit op landbouwbedrijven aangemeld voor derogatie in 2023 (RIVM, 2025, 138 p.)
 - Rapportage Nederlands mestbeleid 2024 (Ministerie van Landbouw, Visserij, Voedselzekerheid en Natuur, juni 2025, 41 p.)
 - Toezegging Bij het verlezen van rechten niet meer afkomen dan strikt noodzakelijk is en dit meenemen in het weegmoment (36.618) (T03946)
 - Toezegging Jonge boeren als categorie expliciet gemonitord bij weegmoment (36.618) (T03948)

3. Afwijzing derogatieverzoek (TK 33037, 637)

Brief regering; Afschrift van de brief van Eurocommissaris Roswall naar aanleiding van derogatieverzoek; Mestbeleid

Inbreng schriftelijk overleg

● Ambtelijke toelichting

Beslispunt

- Welke leden wensen vandaag inbreng te leveren voor schriftelijk overleg naar aanleiding van de brief van de minister van LNV van 23 december 2025 aan de **Tweede Kamer** ([TK 33037, 637](#))?

Toelichting

- Op 23 december 2025 heeft de minister van LNV de **Tweede Kamer** per brief ([TK 33037, 637](#)) geïnformeerd over de negatieve beslissing van de Europese Commissie op het door Nederland gedane verzoek tot een nieuwe derogatie op de Nitraatrichtlijn. Voor agrariërs betekent de brief van de Europese Commissie dat het in 2026 niet mogelijk is een derogatievergunning aan te vragen en dat er conform de norm uit de Nitraatrichtlijn, die is neergelegd in [artikel 9, eerste lid, van de Meststoffenwet](#), maximaal 170 kilo stikstof uit dierlijke mest per hectare geplaatst mag worden.
- Het kabinet zal zich beraden op de inhoud van de brief van de Commissie en op eventuele vervolgstappen en de **Tweede Kamer** kort na het Kerstreces een nadere reactie sturen.
- Uw commissie besloot op 27 januari jl. om vandaag gelegenheid te bieden voor het leveren van inbreng schriftelijk overleg.
- In de Tweede Kamer zijn in het schriftelijk overleg over de Landbouw- en Visserijraad van 26 januari 2026 vragen gesteld over het onderwerp derogatie ([TK 21501-32, 1753](#)).

● Bijlagen

- Mestbeleid (33.037); brief regering; Afschrift van de brief van Eurocommissaris Roswall naar aanleiding van derogatieverzoek (TK, 637)
- Brief van Eurocommissaris Roswall naar aanleiding van derogatieverzoek
- Landbouw- en Visserijraad (21.501-32); verslag van een schriftelijk overleg over de geannoteerde agenda Landbouw- en Visserijraad van 26 januari 2026 (Kamerstuk 21501-32-1747) (TK, 1753)

4. Besluit houdende wijziging van het Besluit activiteiten leefomgeving en van het Besluit kwaliteit leefomgeving (bescherming wolf en goudjakhals)

Verslag nader schriftelijk overleg (33118, GX) en verslag schriftelijk (33118, GY)

Bespreking / inbreng naar aanleiding van verslagen (nader) schriftelijk overleg

● Ambtelijke toelichting

Beslispunt

Wenst u naar aanleiding van

- het verslag nader schriftelijk overleg ([33118, GX](#)),
- het verslag schriftelijk overleg inzake o.a. de appreciatie van het advies van de Raad van State ([33118, GY](#)) en
- de besluitvorming in de Tweede Kamer naar aanleiding van het tweeminutendebat van 29 januari 2026

vandaag over te gaan tot nader schriftelijk overleg het voorgehangen ontwerpbesluit bescherming wol en goudjakhals of wenst u daarover op een later moment te beslissen?

NB - De Tweede Kamer heeft op 4 februari 2026 de motie Kostic ([33118, 310](#) - bijgevoegd) aangenomen, waarin de regering wordt verzocht geen verdere stappen te zetten in de voorbereiding c

uitvoering van de voorgestelde wijziging van het Ontwerpbesluit houdende wijziging van het Besluit activiteiten leefomgeving en het Besluit kwaliteit leefomgeving, tot het nieuwe kabinet is aangetreden en de Kamer inzicht heeft kunnen krijgen in het voorgenomen besluit om er vervolgens een definitief oordeel over te vellen (overige moties zie toelichting hieronder).

Toelichting

Voorhang ontwerpbesluit

- Het Besluit houdende wijziging van het Besluit activiteiten leefomgeving en van het Besluit kwaliteit leefomgeving (bescherming wolf en goudjakhals) is bij brief van 6 juni 2025 ([33118, GL](#)) voorgehangen bij beide Kamers.
- De definitieve versie van de gewijzigde Habitatrichtlijn is inmiddels op 24 juni 2025 gepubliceerd (Richtlijn 2025/1237) in het Publicatieblad van de Europese Unie en op 14 juli 2025 in werking getreden. Lidstaten dienen uiterlijk op 15 januari 2027 aan de Richtlijn te voldoen.
- Op 4 juli 2025 heeft de commissie vragen gesteld over het voorgehangen ontwerpbesluit; deze brief werd besloten met het verzoek om geen onomkeerbare stappen te zetten voordat de Kamerbehandeling van het ontwerpbesluit is afgerond. In zijn reactie van 7 juli (verslag schriftelijk overleg [33118, GM](#)) is de staatssecretaris ingegaan op het verzoek van de commissie om geen onomkeerbare stappen te zetten.
- Naar aanleiding van het [verslag nader schriftelijk overleg 33118, GN](#) heeft de commissie in september 2025 nogmaals nader schriftelijk overleg gevoerd ([33118, GX](#)).
- De antwoorden van vragen over de appreciatie van het advies van de Raad van State zijn op 5 december 2025 ontvangen (verslag schriftelijk overleg [33118, GY](#)). In de aanbiedingsbrief daarbij verzocht de staatssecretaris van LVVN de Kamer de behandeling van het ontwerpbesluit spoedig af te ronden, zodat de benodigde verdere stappen voor vaststelling van de besluit gezet kunnen worden en de inwerkingtreding zo snel mogelijk kan plaatsvinden.
- Op 9 december 2025 verzocht de commissie de staatssecretaris van LVVN de Kamer zo spoedig mogelijk de integrale tekst te doen toekomen van zowel het aangepaste ontwerpbesluit houdende wijziging van het Besluit activiteiten leefomgeving en van het Besluit kwaliteit leefomgeving (bescherming wolf en goudjakhals) als van de aangepaste nota van toelichting, waarin alle voorgenomen wijzigingen en aanvullingen zijn opgenomen zoals beschreven in de appreciatie van het advies van de Raad van State van 10 oktober 2025 ([33118, GT](#)). De commissie gaf aan van de voorgenomen aanpassingen kennis te willen nemen alvorens een besluit te nemen over het al dan niet verder behandelen van de verslagen over het ontwerpbesluit ([33118, GX](#) en [33118, GY](#)). Dit verzoek is overgebracht aan het ministerie.
- Ambtelijk is vervolgens gemeld dat de gewijzigde AMvB niet zal worden gedeeld tot deze is vastgesteld. Na afstemming in de ministerraad en vaststelling door de regering zal de Eerste Kamer conform het verzoek een brief ontvangen met de tekst van de vastgestelde algemene maatregel van bestuur.
- Op 27 januari jl. besloot de commissie om op 10 februari 2026 gelegenheid te bieden voor het leveren van inbreng voor nader schriftelijk overleg.

Advisering Raad van State

- Het ontwerpbesluit is op 14 juli 2025 ter advisering voorgelegd aan de Afdeling advisering van de Raad van State. Conform de wens van het parlement besloot de staatssecretaris de voorhangperiode te verlengen. Vanwege de spoed is niet

gewacht met de adviesaanvraag aan de Raad van State. Daardoor lopen de trajecten parallel en is het advies van de Raad al beschikbaar terwijl de gedachtewisseling met de Kamers nog niet is afgerond. De staatssecretaris van LVVN heeft op 15 september jl. het advies van de Raad van State aangeboden ([33118, GS](#)). Hij gaf daarbij aan het advies te bestuderen en op korte termijn zijn appreciatie van het advies met de Kamer te delen. De Raad van State adviseert om het ontwerpbesluit alleen te nemen na aanpassing op een aantal fundamentele punten (dictum C).

- Op 10 oktober 2025 heeft de staatssecretaris van LVVN de Nota van Antwoord op de internetconsultatiereacties op het ontwerpbesluit alsmede de appreciatie van het advies van de Raad van State aangeboden ([33118, GT](#)). De staatssecretaris is voornemens het ontwerpbesluit door te zetten en het advies van de Afdeling advisering op onderdelen te volgen en het ontwerpbesluit en de bijbehorende nota van toelichting te wijzigen en aan te vullen (daarna zal het gewijzigde ontwerpbesluit opnieuw worden voorgelegd aan de ministerraad, tezamen met het nader rapport). Uit de beslisnota bij de brief blijkt dat naar aanleiding van het advies van de Raad van State twee opties zijn besproken en dat is gekozen voor de tweede optie.
- Op 4 november 2025 hebben leden van de fracties van de PvdD, GroenLinks-PvdA en de SP gezamenlijk vragen gesteld naar aanleiding van de op 10 oktober ontvangen appreciatie van het advies van de Raad van State (verslag schriftelijk overleg [33118, GY](#)).

Stand van zaken Tweede Kamer

- In de procedurevergadering LVVN van 18 juni 2025 is de staatssecretaris van LVVN verzocht om geen onomkeerbare stappen te zetten ten aanzien van het ontwerpbesluit voordat de behandeling van het ontwerpbesluit in de Kamer is afgerond.
- In de procedurevergadering LVVN van 2 juli stonden zowel het ontwerpbesluit ([TK 33118, 295](#)) geagendeerd alsook de reactie van de staatssecretaris van LVVN op het verzoek van de commissie om geen onomkeerbare stappen te zetten ([TK 33118, 298](#)). In zijn brief van 9 juli 2025 aan Tweede Kamer ([TK 33118, 299](#)) schetst de staatssecretaris van LVVN het proces en gaat hij nogmaals in op de vraag hoe hij zal omgaan met het verzoek van de Tweede Kamer geen onomkeerbare stappen te zetten.
- Op 19 september 2025 is inbreng geleverd voor schriftelijk overleg over het voorgehangen ontwerpbesluit. De antwoorden zijn op 10 oktober 2025 ontvangen ([TK 33118, 305](#)). In de procedurevergadering van de commissie LVVN van 26 november 2025 is naar aanleiding hiervan besloten een tweeminutendebat aan te vragen.

Tweeminutendebat 29 januari 2026

- Het tweeminutendebat is gehouden op donderdag 29 januari 2026 (zie bijgevoegd verslag + [videolink](#)). Er zijn zeven moties ingediend (33118, 310; 33118, 311; 33118, 312; 33118, 313; 33118, 314; 33118, 315 en 33118, 316). De stemming daarover vond plaats op woensdag 4 februari 2026.
- De motie-Kostic ([33118, 310](#)) - geen verdere stappen zetten tot het nieuwe kabinet is aangetreden - is **aangenomen**.
- De motie-Van der Plas en Boomsma ([33118, 311](#)) - het gewijzigde ontwerpbesluit zo spoedig mogelijk vaststellen en in werking laten treden - is verworpen.
- De motie-Van der Plas ([33118, 312](#)) - dat in Nederland geen plaats is voor de wolf - is verworpen.

- De motie-Van der Plas ([33118.313](#)) - voorrang voor de bescherming van mensen en huisdieren boven de bescherming van individuele wolven - is aangenomen.
- De motie-Van der Plas ([33118.314](#)) - wolven die meer dan één keer een wolfwerend hek omzeilen als probleemwolf aanmerken - is aangehouden tot volgende week.
- De motie-Podt en Bromet ([33118.315](#)) - onderzoeken of een gebiedsgericht soortenmanagementplan kan bijdragen aan het voorkomen van conflictsituaties tussen wolven en mensen - is aangenomen.
- De motie-Boomsma en Flach ([33118.316](#)) - voorkomen dat wolven hun schuwheid verliezen en aan mensen wennen - is aangenomen.

● Bijlagen

- Omgevingsrecht (33.118); tweeminutendebat Ontwerpbesluit houdende wijziging van het Besluit activiteiten leefomgeving en van het Besluit kwaliteit leefomgeving (bescherming wolf en goudjakhals) (TK, nog niet als Kamerstuk gepubliceerd)
- Omgevingsrecht (33.118); Motie van het lid Kostic over geen verdere stappen zetten tot het nieuwe kabinet is aangetreden (TK, 310)
- Omgevingsrecht (33.118); Motie van de leden Van der Plas en Boomsma over het gewijzigde ontwerpbesluit zo spoedig mogelijk vaststellen en in werking laten treden (TK, 311)
- Omgevingsrecht (33.118); Motie van het lid Van der Plas over uitspreken dat Nederland geen plaats is voor de wolf (TK, 312)
- Omgevingsrecht (33.118); Motie van het lid Van der Plas over voorrang voor de bescherming van mensen en huisdieren boven de bescherming van individuele wolven (TK, 313)
- Omgevingsrecht (33.118); Motie van het lid Van der Plas over wolven die meer dan één keer een wolfwerend hek omzeilen als probleemwolf aanmerken (TK, 314)
- Omgevingsrecht (33.118); Motie van de leden Podt en Bromet over onderzoeken of een gebiedsgericht soortenmanagementplan kan bijdragen aan het voorkomen van conflictsituaties tussen wolven en mensen (TK, 315)
- Omgevingsrecht (33.118); Motie van de leden Boomsma en Flach over voorkomen dat wolven hun schuwheid verliezen en aan mensen wennen (TK, 316)

-
- Omgevingsrecht (33.118); verslag van een schriftelijk overleg met de staatssecretaris van LNVN over advies Raad van State ontwerpbesluit bescherming wolf en goudjakhals (EK, GY)
 - Omgevingsrecht (33.118); verslag van een nader schriftelijk overleg met de staatssecretaris van LNVN over het ontwerpbesluit houdende wijziging van het Besluit activiteiten leefomgeving en van het Besluit kwaliteit leefomgeving (bescherming wolf en goudjakhals) (EK, GX)
 - Omgevingsrecht (33.118); verslag van een nader schriftelijk overleg met de staatssecretaris van LNVN over ontwerpbesluit houdende wijziging Besluit activiteiten leefomgeving en Besluit kwaliteit leefomgeving (bescherming wolf en goudjakhals) (EK, GN)
 - Omgevingsrecht (33.118); verslag van een schriftelijk overleg met de staatssecretaris van LNVN over het Besluit activiteiten leefomgeving en het garanderen van de beschermingsstatus van de wolf (EK, GM)
 - Omgevingsrecht (33.118); verslag van een schriftelijk overleg over het Ontwerpbesluit houdende wijziging van het Besluit activiteiten leefomgeving en van het Besluit kwaliteit leefomgeving (bescherming wolf en goudjakhals) (Kamerstuk 33118-295) (TK, 305)
 - Omgevingsrecht (33.118); brief van de staatssecretaris van LNVN met aanbieding Nota van Antwoord op de internetconsultatiereacties op het ontwerpbesluit met betrekking tot de bescherming van de wolf en goudjakhals en appreciatie van het advies van de Raad van State (EK, GT)
 - Nota van antwoord internetconsultatie en advies Raad van State (11 p.)

- Beslisnota(s) bij brief van de staatssecretaris van LVVN met aanbieding Nota van Antwoord op de internetconsultatiereacties op het ontwerpbesluit met betrekking tot de bescherming van de wolf en goudjakhals en appreciatie van het advies van de Raad van State (2 p.)
- Omgevingsrecht (33.118); brief van de staatssecretaris van LVVN met aanbieding advies van de Raad van State over het ontwerpbesluit houdende wijziging Besluit activiteiten leefomgeving en Besluit kwaliteit leefomgeving in verband met de bescherming van de wolf en de goudjakhals (EK, GS)
- Advies Ontwerpbesluit houdende wijziging van het Besluit activiteiten leefomgeving en van het Besluit kwaliteit leefomgeving in verband met de bescherming van de wolf en de goudjakhals (Raad van State, 10 september 2025, 17 p.)
- Richtlijn EU 2025/1237 (wijziging beschermingsstatus van de wolf)
- Omgevingsrecht (33.118); brief van de staatssecretaris van LVVN ter aanbieding van ontwerpbesluit houdende wijziging van het Besluit activiteiten leefomgeving en Besluit kwaliteit leefomgeving (bescherming wolf en goudjakhals) (EK, GL)
- Besluit houdende wijziging van het Besluit activiteiten leefomgeving en van het Besluit kwaliteit leefomgeving (bescherming wolf en goudjakhals)
- Nota van toelichting bij Besluit houdende wijziging van het Besluit activiteiten leefomgeving en van het Besluit kwaliteit leefomgeving (bescherming wolf en goudjakhals)

5. Vervolg mondeling overleg (van 18 april 2023) over Rechtsbescherming, rechtsgelijkheid en het bewaken van de rechtsstaat in relatie tot de uitwerking van natuur- en milieuwetgeving in Nederland;

Verslag nader schriftelijk overleg (35334/33576, CH)

Bespreking verslag nader schriftelijk overleg

● Ambtelijke toelichting

Beslispunt

- Wenst de commissie het **zevende** verslag schriftelijk overleg ([35334/33576, CH](#)) voor kennisgeving aan te nemen of wenst zij naar aanleiding daarvan een datum te bepalen voor het leveren van inbreng voor een **achtste** ronde schriftelijk overleg?

NB - Op 9 december 2025 is besloten dit agendapunt aan te houden tot na de plenaire behandeling van het wetsvoorstel Maatwerkenpak PAS-projecten (36755). Het plenaire debat over dat voorstel vond plaats op 3 februari 2026.

Toelichting

- Naar aanleiding van het mondeling overleg over rechtsbescherming, rechtsgelijkheid en het bewaken van de rechtsstaat in relatie tot de uitwerking van natuur- en milieuwetgeving in Nederland, dat op 18 april jl. werd gehouden (verslag mondeling overleg: [35334/33576, BF](#)), is vóór het zomerreces van 2023 schriftelijk overleg gevoerd met de minister van I&W en de minister voor Rechtsbescherming (verslag schriftelijk overleg [35334/33576, BI](#)).
- Vervolgens zijn een **tweede** ([35334/33576, BL](#)), **derde** ([35334/33576, BN](#)), **vierde** ([35334/33576, BP](#)), **vijfde** ([35334/33576, BQ](#)) en **zesde** ([35334/33576, BU](#)) schriftelijk overleg gehouden.
- De commissie besloot op 4 februari 2025 na kennisneming van de zesde overlegronde de behandeling van het nader schriftelijk overleg ([35334/33576, BU](#)), voor zover het gaat over de luchtvaart, over te dragen aan de commissie I&W/VRO en het aan die commissie over te laten de mogelijkheid te bieden tot het leveren van inbreng voor nader schriftelijk overleg.
- Voorts besloot zij op die datum het nader schriftelijk overleg ([35334/33576, BU](#)), voor zover het betrekking heeft op de PAS-melders, aan te houden totdat de

volgende informatie beschikbaar is.

Ten eerste de kabinetsreactie op het Rli-rapport '*Met recht balanceren: jurisdisering in de leefomgeving*'. Deze reactie is aan de Kamer aangeboden op 21 februari 2025 ([33118, GI](#)).

Ten tweede de kabinetsreactie op het adviesrapport van de Staatscommissie rechtsstaat '*De gebroken belofte van de rechtsstaat*'. Deze kabinetsreactie is verschenen op 4 juli 2025: [29279, AC](#).

- De minister van I&W en de staatssecretaris van LNVN hebben aangegeven ([35334/33576, BU](#), blz. 10) na verschijning van de kabinetsreactie op het adviesrapport van de staatscommissie graag op basis van vragen over PAS-melders te willen reflecteren op de inzichten uit het rapport.
- Op 23 september jl. is door het lid **Kluit** (GL-PvdA) inbreng geleverd voor een **zevende** ronde schriftelijk overleg. De brief was, evenals voorgaande brieven in dit dossier, gericht aan de minister van I&W. Laatstgenoemde heeft de brief vanwege de inhoud ter beantwoording overgedragen aan het ministerie van LNVN. De commissie heeft vervolgens verzocht om de beantwoording gelijktijdig te laten plaatsvinden met de aanbidding van de nota n.a.v. verslag wetsvoorstel maatwerkaanpak PAS-projecten (36755, C). De antwoordbrief is op 3 december 2025 ontvangen en besproken op 9 december 2025 (verslag schriftelijk overleg (35334/33576, CH).

● **Bijlagen**

- Natuurbeleid (33.576), Problematiek rondom stikstof en PFAS (35.334); verslag van een nader schriftelijk overleg met de minister van LNVN over rechtsbescherming, rechtsgelijkheid en bewaken rechtsstaat in relatie tot de uitwerking van natuur- en milieuwetgeving in Nederland, specifiek de situatie PAS-melders (EK 35.334 / 33.576, CH)
- Natuurbeleid (33.576), Problematiek rondom stikstof en PFAS (35.334); verslag van een nader schriftelijk overleg met de minister van I&W naar aanleiding van een mondeling overleg op 18 april 2023 over rechtsbescherming, rechtsgelijkheid, en het bewaken van de rechtsstaat in relatie tot de uitwerking van natuur- en milieuwetgeving in Nederland (EK 35.334 / 33.576, BU)
- Natuurbeleid (33.576), Problematiek rondom stikstof en PFAS (35.334); verslag van een mondeling overleg op 18 april 2023 over rechtsbescherming, rechtsgelijkheid, en het bewaken van de rechtsstaat in relatie tot de uitwerking van natuur- en milieuwetgeving in Nederland (EK 35.334 / 33.576, BF)
- Rechtsstaat en Rechtsorde (29.279); brief van de ministers van BZK en van SZW en de staatssecretaris Rechtsbescherming ter aanbidding van de kabinetsreactie op het adviesrapport van de Staatscommissie rechtsstaat '*De gebroken belofte van de rechtsstaat. Tien verbetervoorstellen met oog voor de burger*' (EK, AC)
- Bijlage bij de kabinetsreactie op de verbetervoorstellen van de Staatscommissie rechtsstaat (Rijksoverheid, 4 juli 2025, 36 p.)
- Rechtsstaat en Rechtsorde (29.279); brief van de minister voor Rechtsbescherming ter aanbidding van het rapport van de Staatscommissie rechtsstaat (EK, Y)
- De gebroken belofte van de rechtsstaat: Tien verbetervoorstellen met oog voor de burger (Staatscommissie rechtsstaat, 2024, 158 p.)
- Publieksversie: De gebroken belofte van de rechtsstaat (Staatscommissie rechtsstaat, 2024, 18 p.)
- Achtergronddocument bij rapport '*De gebroken belofte van de rechtsstaat*' (Staatscommissie rechtsstaat, 2024, 527 p.)
- Omgevingsrecht (33.118); brief van de minister van VRO met kabinetsreactie op Rli advies '*Met recht balanceren: jurisdisering in de leefomgeving*' (EK, GI)
- Omgevingsrecht (33.118); brief van de Raad voor de leefomgeving en infrastructuur ter aanbidding van het Rli-advies '*Met recht balanceren: jurisdisering in de leefomgeving*' (EK, GC)

- Met recht balanceren: juridisering in de leefomgeving (Raad voor de leefomgeving en infrastructuur, juni 2024, 64 p.)

6. Mededelingen en informatie

● Ambtelijke toelichting

A - Voortgang opvolger legalisatieprogramma PAS-melders

Met haar brief van 29 januari 2026 ([36755, E](#)) zet de minister van LNVN uiteen hoe het staat met de voortgang van de opvolger van het legalisatieprogramma PAS-melders. Deze brief is u reeds voorafgaand aan het op 3 februari jl. gehouden plenaire debat over het wetsvoorstel Maatwerkaanpak PAS-melders ([36755](#)) per mail aangeboden. De stemming over dat voorstel en de vier ingediende moties staat geagendeerd voor dinsdag 10 februari 2026. De commissie LNVN in de Tweede Kamer wenst deze brief te agenderen voor het commissiedebat Stikstof en mestbeleid op 1 april 2026.

B - Uitkomsten en vervolgstappen naar aanleiding van evaluatie Wet gewasbescherming en biociden

Op 28 januari 2026 hebben de minister van LNVN en de staatssecretaris van lenW naar aanleiding van de evaluatie van de Wet gewasbeschermingsmiddelen en biociden (Wgb) de Kamer per brief ([27858, J](#)) geïnformeerd. De Wgb reguleert de toelating, het op de markt brengen en het gebruik van gewasbeschermingsmiddelen en biociden. [Artikel 138 van de Wgb](#) schrijft voor dat de verantwoordelijke bewindspersonen, zijnde de minister van LNVN en de staatssecretaris van lenW, de Staten-Generaal periodiek een rapport toezenden over de doeltreffendheid en de effecten van deze wet in de praktijk. In de brief wordt de Kamer geïnformeerd over de uitkomsten van het evaluatierapport en de te nemen vervolgstappen.

De evaluatie gaat **niet** over het functioneren van de zelfstandige bestuursorganen (ZBO) in de wet, te weten het College voor de toelating van gewasbeschermingsmiddelen en biociden (Ctgb) en Bureau Erkenningen. Evaluatie van deze ZBO's is geregeld in [\(artikel 39 van\) de Kaderwet zelfstandige bestuursorganen](#) en heeft in 2022 plaatsgevonden ([27858, D](#) en [25268, R](#)). De commissie LNVN in de Tweede Kamer heeft besloten deze brief te agenderen voor een nog te plannen debat Gewasbeschermingsmiddelen.

C - Verslag van de Europese Rekenkamer over de landbouwsteun van de EU aan haar ultraperifere gebieden

Op 26 januari 2026 publiceerde de Europese Rekenkamer (ERK) een speciaal verslag over specifieke maatregelen ter ondersteuning van de landbouw in de ultraperifere gebieden van de EU. In het verslag analyseert de ERK de effectiviteit van het specifieke fonds dat 1990 voor de ultraperifere gebieden bestaat ter ondersteuning van de landbouw (Posei). Het volledige speciale verslag is ter info bijgevoegd. De Caribische delen van het Koninkrijk der Nederlanden behoren **niet** tot de ultraperifere gebieden. Zij behoren tot de landen en gebiedsdelen overzee.

D - Rli-advies 'Grond voor verbetering, over de rol van grond in het landelijk gebied'

In het landelijk gebied in Nederland spelen grote opgaven voor de leefomgeving. Al die opgaven hebben een relatie met grond en daarmee met de grondmarkt. Het Rli-advies '[Grond voor verbetering over de rol van grond in het landelijk gebied](#)', uitgebracht op 5 februari 2026, richt zich op de vraag wat de werking van de grondmarkt is op duurzame keuzes voor het landelijk gebied, welke rol de overheid hierin speelt en wat de overheid beter kan doen.

E - Link naar de **agenda** van de eerstvolgende procedurevergadering van de vaste commissie voor Landbouw, Visserij, Voedselzekerheid en Natuur (LNVN) in de Tweede Kamer

Link: procedurevergadering LNVN ([4 maart 2026](#))

● Bijlagen

- Wijziging van de Omgevingswet (maatwerkaanpak PAS-projecten) (36.755); brief van de minister van LNVN over voortgang opvolger legalisatieprogramma PAS-melders (EK, E)

-
- Gewasbeschermingsbeleid (27.858); brief van de minister van LNVN en de

staatssecretaris van I&W over uitkomsten en vervolgstappen evaluatie Wet gewasbescherming en biociden (EK, J)

- Eindrapport. Evaluatie Wet gewasbeschermingsmiddelen en biociden (KWINK, 4 april 2025, 69 p.)

- SR-2026-03 - Speciaal verslag van de Europese Rekenkamer: Specifieke maatregelen ter ondersteuning van de landbouw in de ultraperifere gebieden van de EU – Helpen landbouw concurrerend te houden, maar ontwikkeling op lange termijn is onzeker

- Rli-advies Grond voor verbetering (februari 2026)

- Overzicht van nieuwe Europese wetsvoorstellen en mededelingen (30 januari 2026 – 6 februari 2026)
- Overzicht van nieuwe Europese wetsvoorstellen en mededelingen (23 januari 2026 – 30 januari 2026)
- Overzicht aanhangige gedelegeerde regelgeving
- Lijst ingekomen brieven commissie LNV

7. Rondvraag

8. Ter herinnering: openstaande correspondentie en wetgevingsverslagen commissie LNV

● Ambtelijke toelichting

- *Hieronder is een overzicht van de openstaande correspondentie weergegeven (dit betreft brieven en wetgevingsverslagen).*
- *Een overzicht van wetsvoorstellen die bij de commissie voor Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit (LNV) in (schriftelijke) behandeling zijn, is via deze [LINK](#) te raadplegen.*
- *Een overzicht van LNV-wetsvoorstellen in behandeling bij de **Tweede Kamer** is te raadplegen via deze [LINK](#).*

Tabel uitklappen inklappen

Overzicht openstaande correspondentie en wetgevingsverslagen

<u>Verzonden</u>	<u>Onderwerp + link</u>	<u>Reactietermijn</u>	<u>Toelichting</u>
<u>CORRESPONDENTIE:</u>			
2026-02-03	NSO - Reactie rapporten WKR en Nationaal Klimaatplatform; Link brief: 32813	2026-03-03	
2026-02-03	NSO - Jaarverslag Staatsbosbeheer 2024; Link brief: 29659	2026-03-03	
2026-02-03	NSO - Strategie generatievernieuwing in de landbouw (E250024); Link brief: 28625	2026-03-03	
2026-01-21	NSO - Verordening nieuwe genomische technieken - NGT (E230014); Link brief: 27428	2026-02-17	

2025-11-28	SO - Strategie voor generatievernieuwing in de landbouw (E250024) - aan EC; Link brief: 28625, D	2026-02-28	
2025-11-04	SO - Besluiten over Verdrag Raad van Europa inzake bescherming milieu d.m.v. het strafrecht (E250023); Link brief: 36842	2025-12-02	<i>Ambteijk rappel 26-01-2026: Indicatie beantwoordingstermijn nog niet mogelijk</i>
2025-10-24	NSO - Mededeling Visie voor landbouw en voedsel - aan EC; Link brief: 36736	2026-01-24	
WETGEVING:			
Er zijn momenteel geen openstaande verslagen.			
2026-02-06			

De griffier van de commissie,
Warmolt de Boer

● **Ter kennisneming**

- Verslag van de Landbouw- en Visserijraad van 26 januari 2026